

MILJØVURDERING AF VE-PROJEKTER

Typiske problematikker og faldgruber
VE-rejseholdets vidensdage 2024

v/ Nævnenes Hus

DAGSORDEN

- Lidt generelt om Nævnenes Hus og nævnene, herunder prøvelsen
- Miljøvurderingsprocessen
 - Typiske problemstillinger
- ”Stopklodserne” – den materielle vurdering
 - Natura 2000
 - Bilag IV
 - Vandrammedirektiv

NÆVNENES HUS – OG NÆVNENES ROLLE

Om Nævnenes Hus

I Nævnenes Hus **betjener og understøtter vi uafhængige klagenævne** med et grundigt og kompetent teknisk og juridisk forarbejde, **så nævnene kan træffe korrekte afgørelser til tiden.**

På den måde understøtter vi en smidig, hurtig og tilgængelig måde at løse konflikter på, når de opstår mellem borgere, virksomheder og myndigheder.

Vi er placeret midt i Viborg og beskæftiger ca. 200 medarbejdere.

- Sekretariatsbetjener bl.a. Planklagenævnet, Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet
- Nævnene træffer afgørelse i konkrete klagesager
 - Ikke generel vejledning
 - Afgørelsesportaler
 - <https://pkn.naevneneshus.dk/>
 - <https://mfkn.naevneneshus.dk/>

KORT OM PRØVELSEN

- Begrænsning af prøvelsen til de forhold der er klaget over
 - Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11
 - Lov om Planklagenævnet § 4 a
- Ex officio?
 - Overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger – også i VE-sager
- To-instansprincippet
- Nævnene er **uafhængige** – skal påse, om gældende ret er overholdt

MILJØVURDERINGSPROCESSEN

Miljøvurderingslovens formål:

Formål

§ 1. Lovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og ved tilladelse til projekter med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Stk. 2. Formålet med en miljøvurdering er, at der under inddragelse af offentligheden så tidligt som muligt og forud for, at myndigheden træffer afgørelse om planen, programmet eller projektet, tages hensyn til planers, programmers og projekters sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

NÆVNENES HUS

Miljøvurderingsprocessen

SMV

af planer mv.

- Omfatter altid planer mv. inden for bestemte sektorer, der fastlægger rammer for fremtidige projekter på **VVM-direktivets bilag 1 og 2**, eller medfører krav om **habitatkonsekvensvurdering**
- **Screeningspligt** for planer, der kun fastlægger anvendelsen af mindre lokale områder eller som i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser
- SMV-afgørelsen træffes på baggrund af en **miljørapport**, der navnlig vurderer den **sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet** samt **høringsresultater**

VVM

af konkrete projekter

- Omfatter **anlægstilladelser til projekter** på VVM-direktivets bilag 1 (obligatorisk) og 2 (screeningspligt)
- **Afgørelsen** træffes på baggrund af en af bygherre udarbejdet **miljøkonsekvensrapport**, evt. **supplerende oplysninger**, **høringsresultater** og myndighedens **begrundede konklusion**
- **§25-tilladelsen** skal indeholde alle de miljømæssige betingelser, der er knyttet til afgørelsen, navnlig alle **afværgeforanstaltninger**

Processuelle regler
Vurdering der ikke styrer
beslutningsindholdet

SOLCELLEANLÆG VED TORP

(PKN sagsnr. 23/05893 af 31. august 2023)

- Lokalplan og kommuneplantillæg, som muliggjorde opstilling af 36 ha solceller.
- Sagen omhandlede bl.a. de **visuelle påvirkninger**, herunder i forhold til landskabet.
- Det fremgik bl.a. af miljørapporten, at oplevelsen af landskabet og udsigten i nærzonen ville blive **forandret**, og at anlægget **ville være synligt** i landskabet.
- Nævnet bemærker i forhold til klageren, "at miljøvurderingsloven **ikke stiller krav** om, at der ikke må være en visuel påvirkning, **eller hvor stor** en eventuel påvirkning må være. Det afgørende er, om miljørapporten indeholder oplysninger, **som gør det muligt at vurdere** planernes indvirkninger på miljøet."

TYPIISKE PROBLEMSTILLINGER

- At miljøvurderingspligten overses eller fejlvurderes
 - Miljøscreening af planer for større solcelleprojekter
 - Fastsættelse af vilkår i screeningsafgørelser
- At beskrivelsen hhv. vurderingen af de miljømæssige påvirkninger mangler, er forkert eller utilstrækkelig
- Krav til beslutningsprocessen ikke iagttaget, fx miljøvurderingslovens krav om høring, offentliggørelse mv.

SCREENING AF SOLCELLEPLANER

(PKN sagsnr. 20/00789 af 2. december 2021)

- Lokalplan og kommuneplantillæg der muliggjorde opstilling af et **67 ha** stort solcelleanlæg på et **markareal i landzone**
- Kommunen havde **gennemført en miljøscreening** af planforslagene – miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1
- Spørgsmålet for nævnet var bl.a., om der var tale om en plan som fastlagde anvendelsen af **et mindre område på lokalt plan**
- **Nævnet fandt** ikke, at planforslagene var omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1:
 - *"Nævnet har herved lagt vægt på, at **et planområde på samlet 87 ha**, ikke kan anses som et mindre område. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at planerne muliggør opførelse af et 67 ha stort solcelleanlæg på et **hidtil ubebygget landbrugsareal i landzone**, hvorfor der heller ikke er tale om en mindre ændring af den eksisterende planlægning for området."*
- Nævnet **ophævede** kommunens screeningsafgørelse
- Se hertil også PKN sagsnr. 21/13861 af 1. februar 2022

DØSTRUP – VILKÅRSÆNDRING

(MFKN sagsnr. 22/06745 af 22. december 2022)

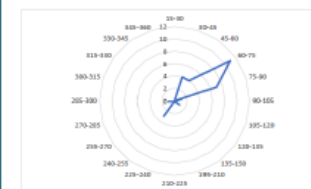
- Kommunen traf den 14. juni 2011 afgørelse om at meddele VVM-tilladelse til opstilling af fem vindmøller ved Døstrup bl.a. med (sædvanligt) vilkår om driftsstop
 - Afværgende foranstaltninger af hensyn til flagermus
- Kommunen traf den 6. april 2022 afgørelse om **ændring af eksisterende vilkår** om driftsstop til et **vindretnings- og temperaturbestemt driftsstop**. Ifølge screeningsafgørelse var ændringen ikke omfattet af krav om miljøvurdering.
- Nævnet finder, at:
 - En **screeningsafgørelse ikke er en tilladelse**, og der derfor **ikke** i en screeningsafgørelse **kan stilles vilkår til projektet**.
 - Det er en **forudsætning for at ændre vilkår** i tilladelser til et eksisterende projekt, at det sker på baggrund af en **miljøkonsekvensrapport**.
 - De **forvaltningsretlige bestemmelseskrav** forudsætter, at vilkår formuleres, så det er muligt at håndhæve dem.
- Nævnet **ophæver og hjemviser** kommunens afgørelse

Alle vindmøller pålægges begrænsninger i perioden 1. april til 15. maj af hensyn til flagermus:

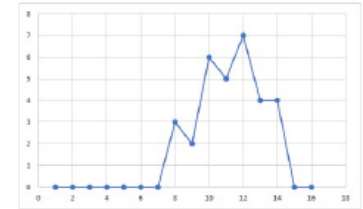
"Vindmølle 1

- 1) Vindmøllen skal standse ved vindretninger mellem 45-75°
- 2) Vindmølle ikke skal standse ved vindretninger 75-45°
- 3) Vindmølle ikke skal standse ved nattetemperaturer under 7°C i nacellehøjde"

Mølle 1 (D1)

Figur 3: Flagermus vs. vindretninger mere end én bølge, 1. april-15. maj 2022.

Figur 4: Flagermus vs. temperatur mere end én bølge, 1. april-15. maj 2022.

ULKÆR MOSE

(PKN sagsnr. 21/12830 mfl. af 13. maj 2022)

- Lokalplan og kommuneplantillæg for opstilling af 11 vindmøller
- Der løb en **række § 3-beskyttede vandløb** igennem planområdet
- Dele af planområdet var af Miljøstyrelsen kortlagt som **okkerpotentielt område** med stor risiko for okkerudledning
- Bl.a. klaget over, at kortlægningen ikke var inddraget i miljørapporten, selvom der skulle foretages **midlertidig grundvandssænkning**
- Nævnet udtalte bl.a., at **hverken** planer, miljørapport eller de udførte jordbundsundersøgelser **ses at forholde sig til**, at størstedelen af planområdet er kortlagt som et okkerpotentielt område i klasse 1 med stor risiko for udvaskning af okker.

ULKÆR MOSE - FORTSAT

- Nævnet fandt, at det var **sandsynligt**, at midlertidig grundvandsænkning ville medføre **væsentlig påvirkning af vandløbene** i området som følge af udvaskning af okker – nævnet lægger vægt på:
 - **Betydelige mængder vand** skulle oppumpes grundet højt vandspejl
 - **§ 3-beskyttede** vandløb i planområdet – dele af disse målsatte nedstrøms i forhold til planområdet, hvorfor påvirkning ikke kunne udelukkes
 - Vandløb **passerede sænkningstragter** for grundvandssænkning
- Nævnet fandt **i det lys**, at miljørapporten i den konkrete sag skulle have indeholdt oplysninger om den sandsynlige væsentlige påvirkning af miljøet i forhold til udvaskning af okker som følge af iltning af pyritholdige jordlag.

SOLCELLEANLÆG VED TORP

(PKN sagsnr. 23/05893 af 31. august 2023/MFKN sagsnr. 23/05955 af 30. oktober 2023)

- Projektet vedrører et 36 ha stort solcelleanlæg i område med særlige drikkevandsinteresser
- For nævnene drejede sagen sig bl.a. om kommunens beskrivelse af risikoen for **udledning af farlige stoffer** fra anlægget
- Kommunen havde i miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten beskrevet bl.a. anlæggets **opbygning, sårbarhed over for ulykker** samt påvirkning af **grundvand**, samt vurderet, at risikoen for ulykker og spild var minimal.

SOLCELLEANLÆG VED TORP – FORTSAT

- Begge nævn fandt, at der i hhv. miljørapport og miljøkonsekvensrapport var redegjort tilstrækkeligt for risici for udledning og påvirkningen af grundvand
- Planklagenævnet bemærkede:
 - Ikke krav om, at der udføres forskning eller foretager videnskabelige vurderinger af mulige miljømæssige påvirkninger af et fænomen, som endnu ikke er videnskabeligt belyst i forhold til det, der planlægges for.
- Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærkede:
 - Der kan ikke i forbindelse med en § 25-tilladelse stilles krav om, hvor bestanddele af et projekt er fremstillet, da reguleringen af produkter er varetaget efter anden lovgivning.

ILBRO ENGE – HØRING

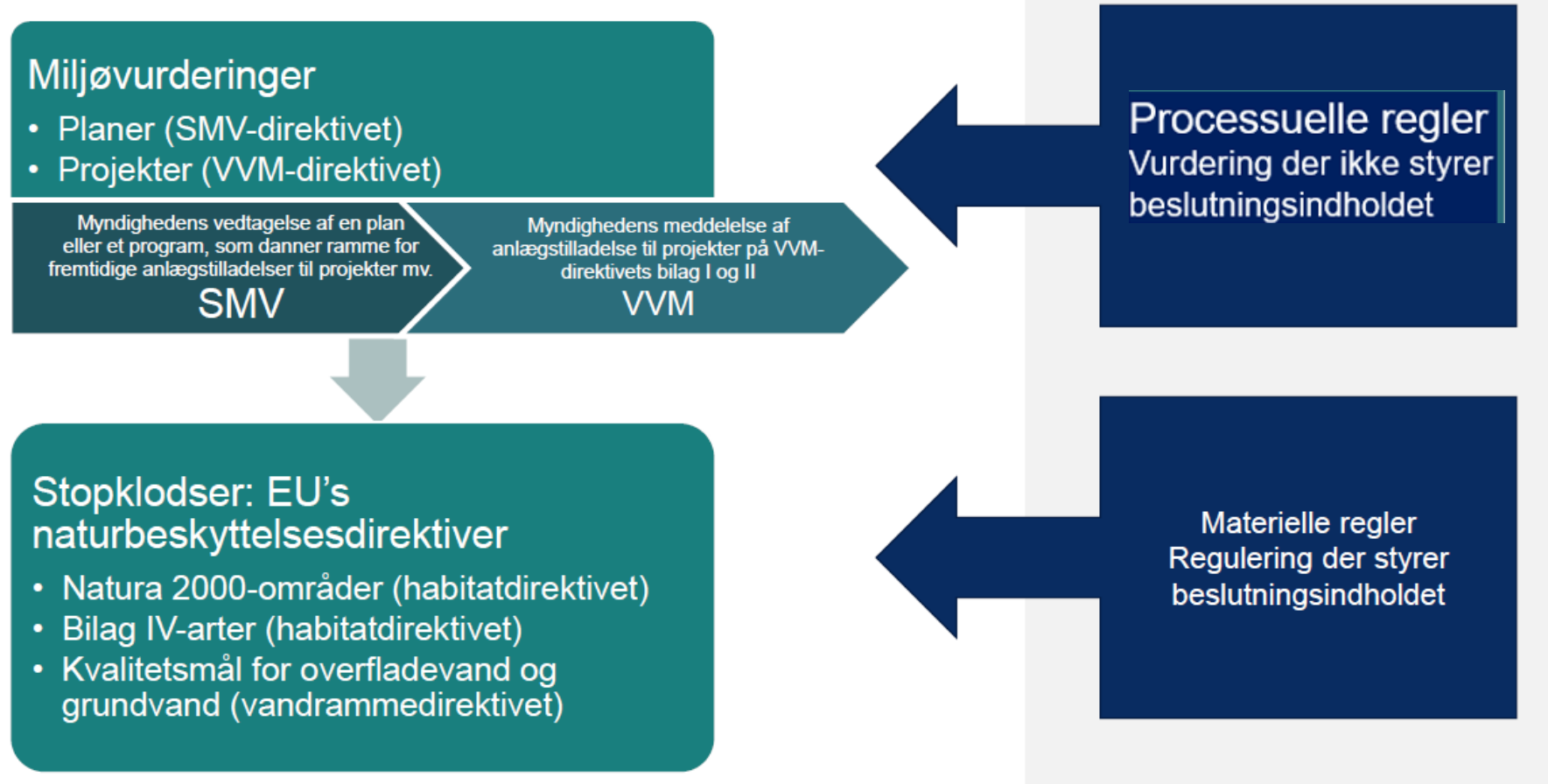
(PKN sagsnr. 22/09335 mfl. af 22. februar 2023)

- Kommuneplantillæg for vindmølle- og solenergiplanlægning
- Bl.a. udlæg af nyt rammeområde til opstilling af maksimalt 8 vindmøller med maksimal højde på 173 m
- Høringssvar fra Miljøstyrelsen – ikke tilstrækkelige vurderinger af potentiel påvirkning af fugle og bilag IV-arter
- Udarbejdet supplerende miljøvurdering – **ikke sendt i høring**
 - Offentliggjort sammen med det endeligt vedtagne kommuneplantillæg og sammenfattende redegørelse
- Nævnet fandt, at:
 - *"oplysningerne og vurderingerne i den supplerende miljøvurdering må karakteriseres som **nye oplysninger**, der **ikke blot er tilvejebragt for at supplere eller uddybe** en allerede foretaget vurdering eller konklusion i miljørapporten. Nævnet finder således, at den supplerende miljøvurdering indeholder nye oplysninger og vurderinger af en sådan karakter, at disse har været en **forudsætning for en hensigtsmæssig og effektiv inddragelse af offentligheden**, og dermed skulle have været genstand for en høring."*

”STOPKLODSENE”

- Natura 2000-beskyttelsen
- Bilag IV-arter
- Vandrammedirektivet

Set-uppet for miljøvurderinger

NATURA 2000-BESKYTTELSENS 3 TRIN

- **Trin 1:** Den foreløbige væsentlighedsvurdering, dvs. en screening af, om det ansøgte projekt eller plan i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan **påvirke et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag væsentligt**
 - Hvis det **ikke kan udelukkes**, at det ansøgte vil påvirke Natura 2000-området væsentligt eller hvis der forudsættes brug af **afværgeforanstaltninger**, så skal trin 2 gennemføres
- **Trin 2: Konsekvensvurderingen i forhold til bevaringsmålsætningen** for det pågældende Natura 2000-område, dvs. en vurdering af, at planen eller projektet – på baggrund af **den bedste videnskabelige viden på området og ud fra forsigtighedsprincippet – uden rimelig tvivl ikke skader lokalitetens integritet**
 - Hvis planen eller projektet **skader lokalitetens integritet**, så skal projektet **afvises**, medmindre omfattet af trin 3
- **Trin 3: Undtagelsen.** Forudsætter, at der foreligger **bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser** fordi der **ikke er en alternativ løsning**, og der skal tages stilling til om **kompenserende foranstaltninger** skal iværksættes.

TYPISKE PROBLEMSTILLINGER

- Nye Natura 2000-**områdeudpegninger** – og der kan være en potentiel påvirkning ind i området...
- Der **mangler** oplysninger...
- De foreliggende oplysninger **stemmer ikke**...
- Der er **alene foretaget en væsentlighedsvurdering**, selvom det **ikke** på **baggrund af en vurdering baseret på forsigtighedsprincippet kan udelukkes**, at der sker en væsentlig påvirkning...
- **Afværgeforanstaltninger er en forudsætning** for, at der i væsentlighedsvurderingen **ikke** sker en væsentlig påvirkning...
 - Afværgeforanstaltninger ctr. **sædvanlig tilrettelæggelse af anlægsarbejdet**
 - EU-Domstolens dom af 12. april 2018 i sag C-323/17 (People over Wind), præmis 37 og 40
 - EU-Domstolens dom af 15. juni 2023 i sag C-721 (Eco Advocacy), standardkendetegn
- Der foreligger **ikke** den **fornødne sikkerhed** for, at et projekt **uden rimelig tvivl ikke skader** Natura 2000-området...

VINDMØLLER VED BOGØ

(PKN sagsnr. 21/11969 mfl. af 22. april 2022)

- Lokalplan for opstilling af 8 vindmøller
- Planområdet grænser op til **Natura 2000-område N179**, Nakskov Fjord og Inderfjord, som rummer et fuglebeskyttelsesområde med bl.a. **havørn, rørhøg og arter af svaner og gæs** på udpegningsgrundlaget
- Der var lavet en **konsekvensvurdering**, da væsentlig påvirkning ikke kunne udelukkes
 - Anvendt en modellering af kollisionsrisiko, der antog, at en kollisionsrisiko på 1-2 % ikke vil påvirke nogen af fuglearterne på udpegningsgrundlaget på bestandsniveau
- Nævnet fandt, at kommunen ikke havde begrundet, at en øvre grænse på 2 % generelt kunne anvendes som kriterium for acceptabel påvirkning uanset art
 - Ej heller begrundet, at en øvre grænse på 2 % kunne anvendes under de konkrete forhold i forhold til de enkelte arter

SOLCELLER, ST. VILDMOSE

(PKN sagsnr. 22/11785 + MFKN sagsnr. 22/11782 af 27. april 2023)

- Planlægning for og § 25-tilladelse til solcelleanlæg på 140 ha
- Området grænsede mod syd og vest op til **Natura 2000-området St. Vildmose**, som bl.a. havde **odder** på udpegningsgrundlaget
- Gennem området løb i alt 2 km vandløb – anlægget skulle stå 3-8 m fra vandløb
- Foretaget en **væsentlighedsvurdering**, hvor det bl.a. fastslås, at der er odder inden for projektområdet (**worst case**), at der ingen påvirkning vil være i driftsfasen, mens der i anlægsfasen vil være moderat forstyrrelse, sammenlignet med en mellemstor byggeplads
- Nævnene fandt, at der ikke var foretaget tilstrækkelige undersøgelser af påvirkningen i anlægsfasen, idet der ikke var nærmere vurdering af anlægsperiodens udstrækning (tidsmæssigt og geografisk).
 - Nævnene bemærker, at det fremgår af bilag IV-håndbogen, at odder er særligt sårbar uden for perioden mellem den 1. juli og 1. oktober – ikke indsat en sådan begrænsning i § 25-tilladelsen.
 - Afhjælpende foranstaltninger kan desuden ikke tages i betragtning i forbindelse med væsentlighedsvurderingen.

VINDMØLLER VED BLÅHØJ

(MFKN sagsnr. 22/02601 af 2. september 2022)

- § 25-tilladelse til opstilling af 3 vindmøller
- **Natura 2000-område N68, Skjern Å**, som bl.a. havde laks på udpegningsgrundlaget, lå ca. 14 km nordvest for projektområdet
- Foretaget en **væsentlighedsvurdering**
 - Anbefaling om, at der stilles vilkår om, at der ikke kunne grundvandssænkes ved to bestemte vindmøller samtidig for at sikre optimal nedsivning og undgå overløb.
 - Fremgik, at det med et sådant vilkår kunne sikres, at der ikke ville kunne ske en okkerpåvirkning af arterne på udpegningsgrundlaget for N68, herunder laks.
- Nævnet fandt, at kommunen med denne anlægsmetode havde forudsat brug af **afværgende foranstaltninger**, som ikke kan inddrages i en væsentlighedsvurdering
- Nævnet **ophævede og hjemviste** § 25-tilladelsen.
- Se også sagsnr. 21/11327, 21/05340 og 18/05486 (alle MKFN)

BESKYTTELSEN AF BILAG IV-ARTER

- Habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, pålægger medlemsstaterne at indføre en **streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde** for de dyrearter, der er nævnt i direktivets bilag IV
 - Der kan ikke vedtages en plan eller gives en tilladelse, hvis det ansøgte kan **beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder** i det **naturlige udbredelsesområde** for bilag IV-arter
 - Om et yngle- eller rasteområde beskadiges afhænger af, om **den økologiske funktionalitet af netværket kan opretholdes** på **mindst samme niveau** som hidtil
 - Et umiddelbart skadeligt projekt vil kunne tillades, hvis **den fortsatte økologiske funktionalitet kan opretholdes** ved hjælp af **afværgeforanstaltninger**
 - Det kræver **høj grad af sikkerhed** for, at afværgeforanstaltningerne **virker i tilstrækkeligt omfang**, at de er indført i **rette tid** og at der er fastsat **klare vilkår** herom

TYPISKE PROBLEMSTILLINGER

- At det overses, at bilag IV-arters yngle- og rasteområder **er beskyttede, uanset hvor** de forekommer...
- At undersøgelser skal foretages i overensstemmelse med **forvaltningsplaner eller "bedste praksis"** eller **"worst case"** forudsat det er klart, hvilken art, der er tale om...
- At hvis en given lokalitet vurderes at tjene som yngle- eller rasteområde, så skal lokalitetens **vedvarende økologiske funktionalitet opretholdes** på mindst samme niveau som hidtil, evt. ved brug af afværgeforanstaltninger...
- At denne vurdering **ikke** er afhængig af, hvor **mange enheder af den berørte art** der findes...
- At **afværgeforanstaltninger** bør i spil allerede under projektudviklingen
- At der kræves **høj grad af sikkerhed** for, at afværgeforanstaltninger **virker**, og de skal være indført i **rette tid**
- At vilkår skal være **klare og præcise** og kunne **håndhæves**

SOLCELLEANLÆG VED SKIBSTRUP

(PKN sagsnr. 22/08959 mfl. af 23. februar 2023)

- Lokalplan og kommuneplantillæg for 60 ha solcelleanlæg
- I planområdets sydlige del lå et periodevist udtørret vandhul/lavning
 - Konstateret forekomst af spidssnudet frø (æg) ved kortlægning af ynglevandhuller
 - Ligeledes fundet spidssnudet frø ved flere vandhuller uden for planområdet
- Ikke foretaget konkret undersøgelse af bestandenes udbredelse og artens rasteområder og udbredelsen heraf
 - Burde have været undersøgt, om der var selvstændig bestand ved vandhullet henset til afstanden til øvrige vandhuller

BROHOLM – FLAGERMUS

(PKN sagsnr. 24/04211 mfl. af 26. september 2024 / MFKN sagsnr. 24/04218 mfl. af 23. oktober 2024)

- Planlægning for og § 25-tilladelse til opstilling af 3 vindmøller
- Foretaget konkrete flagermusundersøgelser i 2019 og 2021 på relevante tidspunkter (hhv. sommer- og efterårsperioden)
 - 9 arter af flagermus
 - Mere aktivitet i 2021
- Fastsat (sædvanligt) vilkår om driftsstop, jf. forvaltningsplan for flagermus, i § 25-tilladelsen
- Nævnene fandt, at kommunens undersøgelser og vurdering var tilstrækkelig i den konkrete sag
 - Lægger navnlig vægt på undersøgelser i overensstemmelse med forvaltningsplanen
 - Hverken direkte habitattab eller barriereeffekt

- Den eneste sikre metode til at undgå drab af flagermus i flagermusrige områder er at slukke for vindmøllerne ved lave vindhastigheder (under ca. 5-6 m/sek.). de perioder hvor de store insektansamlinger forekommer (dvs. om natten i perioden ca. 15. juli til ca. 15. oktober). Det har nemlig vist sig at møllerne kun samler insekter omkring sig og på sig, ved lave vindhastigheder. Ved højere vindhastigheder blæser insekterne væk. I USA har man som resultat af en retssag pålagt vindmølleejerne at slukke for møllerne efter retningslinjer, der ligner ovenstående.

BROHOLM - FLAGERMUS

- Ny opdateret bilag IV-håndbog i april 2024
- **PKN** bemærker i afgørelsen, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til udformningen af et konkret vilkår om driftsstop, men dog, at:
 - *"driftsstop **generelt er egnede** til i relation til habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a og d, og planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, at afværge drab af flagermus samt beskadigelse og ødelæggelse af yngle- og rasteområder."*
- **MFKN fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at driftsstoppet skulle fastsættes i overensstemmelse med forvaltningsplanen, og bemærker i afgørelsen, at:**
 - *"Nævnet er opmærksomt på, at der er udkommet en opdateret håndbog om bilag IV-arter om bl.a. flagermus. Efter nævnets opfattelse er den opdaterede håndbog **et bidrag til den samlede viden om flagermus**. På grund af de **konkrete forhold i området** har den imidlertid **ikke betydning for udformningen af vilkåret** i den konkrete tilladelse."*
- Konkret vurdering af forholdene i området er afgørende for, **om** der skal stilles vilkår om driftsstop, og **hvordan det skal udformes**

KORT OM VANDRAMMEDIREKTIVET

Direktiv 2000/60/EF

- **Formål:** at fastlægge en ramme for beskyttelse af vandløb og søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, som blandt andet **forebygger yderligere forringelse**, og **beskytter og forbedrer** vandøkosystemernes tilstand, jf. artikel 1
- Direktivet forpligter medlemsstaterne til at **sikre god tilstand** i vandmiljøet gennem **konkrete miljømål** og **udarbejdelse af indsatsprogrammer** med henblik på opfyldelse af miljømålene
- Krav om, at projekter, der kan påvirke vandmiljøet, kræver tilladelse og skal vurderes i forhold til vandmiljøet, og at **tilladelse skal nægtes, såfremt projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde**, eller når det indebærer risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevand eller et godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand

- EU-Domstolens dom af 1. juli 2015 (sag C-461/13 – Weser dommen), præmis 50 og 51

KORT OM VANDRAMMEDIREKTIVET

Direktiv 2000/60/EF

- Implementeret bl.a. ved bekendtgørelse om indsatsprogrammer
- § 8 i indsatsbekendtgørelsen:
 - Stk. 2: Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, **hvor miljømålet er opfyldt**, hvis afgørelsen **ikke medfører en forringelse** af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand.
 - Stk. 3: Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, **hvor miljømålet ikke er opfyldt**, hvis afgørelsen
 - **ikke medfører en forringelse** af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand, og
 - **ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål**, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, skal det tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres senere i planperioden.
 - Planlovens §§ 11, stk. 1, nr. 4 og 13, stk. 1, nr. 5 – planer må ikke stride med regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning

RELEVANS I VE-SAGER?

- Endnu ikke eksempler fra praksis vedr. miljøvurdering af VE-projekter, hvor der er taget udtrykkelig stilling
- Skal naturligvis inddrages i relevant omfang – f.eks. hvis der i forbindelse med opførelse af vindmøller skal foretages grundvandssænkning og vandet skal afledes til målsatte vandforekomster.